

*Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292.
Ефективна економіка. 2023. № 6.*

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.6.12>

УДК: 336.71:004.738.5

С. О. Кушнір,

д. е. н., доцент, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування,

Запорізький національний університет

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1410-1887>

М. О. Яреміна,

студент, Запорізький національний університет

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0001-7909-506X>

НЕОБАНКИ – БАНКИ МАЙБУТНЬОГО

S. Kushnir,

Doctor of Economic Sciences, Associate Professor, Professor of the Department of Finance, Banking and Insurance, Zaporizhzhya National University

M. Yaremina,

Student, Zaporizhzhya National University

NEOBANKS - THE BANKS OF THE FUTURE

Сучасний світ невпинно розвивається, і фінансова сфера не є винятком. Останнім часом все більшу популярність здобувають необанки - це фінансові установи, які пропонують свої послуги з використанням сучасних технологій та без використання традиційних офісів. В статті проаналізовано як виникли необанки - як альтернатива традиційним банкам, що дозволяє їм пропонувати клієнтам більш швидкі та зручні фінансові послуги. Досліджено нову парадигму

фінансових послуг, відому як «необанкінг», і висвітлено його роль у майбутньому банківського сектору. Виявлено, що замість традиційних банківських установ, необанки пропонують інноваційні, цифрові рішення, які перетворюють спосіб, яким люди управляють своїми фінансами.

Досліджено сутнісні риси та специфіку необанків як інноваційних фінансово-кредитних установ ультрасучасного покоління ІТ. Проаналізовано характеристику провідних світових тенденцій їх розвитку, а також сформульовано положення щодо перспектив подальшого розвитку необанків. З огляду на те, що необанки виникли за кордоном, важливим аспектом роботи є вивчення світового досвіду віртуальних банків. Відзначено, що цей вид банкінгу стає все більш популярним у світі і все більше користувачів обирають віртуальні банки. Розглянуто перспективи розвитку необанків.

Завдяки своїм інноваційним підходам та технологічній готовності, необанки стають важливими гравцями у банківській індустрії. Вони змінюють спосіб, яким ми спілкуємося з фінансовими послугами та управляємо своїми грошима. Стаття закликає до подальшого дослідження необанкінгу та розуміння його впливу на майбутнє банківської сфери. Проаналізовано, що необанки мають потужний потенціал перетворити банківгову індустрію, пропонуючи інноваційні та цифрові рішення, які забезпечують зручність та персоналізацію для клієнтів. Доведено, зростання популярності необанкінгу і наближення до банків майбутнього залежить від успішної взаємодії з регуляторними органами, забезпечення безпеки даних та надійності фінансових послуг, а також здатності впроваджувати інновації та адаптуватися до змін у потребах клієнтів.

The modern world is constantly evolving, and the financial sector is no exception. Recently, neobanks have become increasingly popular - these are financial institutions that offer their services using modern technologies and without using traditional offices. The article analyzes how neobanks emerged as an alternative to traditional banks, allowing them to offer customers faster and more convenient financial services. The new paradigm of financial services known as "neobanking" is explored and its role in

the banking sector's future is highlighted. It is found that instead of traditional banking institutions, neobanks offer innovative, digital solutions that transform the way people manage their finances.

The article explores the essential features and specifics of neobanks as innovative financial and credit institutions of the ultramodern IT generation. The author analyzes the characteristics of the world's leading trends in their development and formulates provisions on the prospects for further development of neobanks. Given that neobanks originated abroad, an important aspect of the work is to study the global experience of virtual banks. It should be noted that this type of banking is becoming increasingly popular in the world and more and more users are choosing virtual banks. Prospects for the development of neobanks are considered.

Due to their innovative approaches and technological readiness, neobanks are becoming important players in the banking industry. They are changing the way we interact with financial services and manage our money. The article calls for further research on neobanking and understanding its impact on the future of the banking industry. It is analyzed that neobanks have a strong potential to transform the banking industry by offering innovative and digital solutions that provide convenience and personalization for customers. It is proved that the growing popularity of neobanking and its approximation to the banks of the future depends on successful interaction with regulators, ensuring data security and reliability of financial services, as well as the ability to innovate and adapt to changes in customer needs.

Ключові слова: *банківська система, необанк, онлайн-банкінг, платіжна карта, цифрові технології.*

Keywords: *banking system, neobank, online banking, payment card, digital technologies.*

Постановка проблеми. На сьогодні фінансовий сектор зазнає значних змін через постійний розвиток технологій, зміну споживацьких звичок і вимог клієнтів, а також появу нових гравців на ринку фінансових послуг. Технологічний прогрес, такий як блокчейн, штучний інтелект, хмарні обчислення та інші,

створює нові можливості для фінансових послуг. Необанки, які базуються на цих технологіях, можуть забезпечувати більш швидкі, ефективні та доступні послуги для клієнтів. Клієнти все більше очікують зручності, персоналізації та миттєвості у фінансових послугах. Необанки здатні відповідати цим вимогам, надаючи інноваційні цифрові рішення та використовуючи аналітику даних для покращення взаємодії з клієнтами. Традиційні банки стикаються зі зростаючою конкуренцією від фінтех-компаній, стартапів та технологічних гігантів, які проникають у фінансовий сектор. Вивчення необанкінгу допоможе зрозуміти, як банки можуть адаптуватися до цієї конкуренції і забезпечити свою стійкість на ринку. З появою нових технологій і фінансових моделей виникають нові вимоги та запити до якості та швидкості надання послуг. Необанки можуть відігравати важливу роль у забезпеченні фінансової включеності, особливо в регіонах, де доступ до традиційних банків обмежений. Вивчення необанкінгу дозволить зрозуміти, як ці нові фінансові моделі можуть сприяти розвитку економічного потенціалу і підвищенню рівня життя. Розвиток необанкінгу також створює виклики для фінансової стабільності, оскільки він може впливати на традиційну банківську систему та розподіл ризиків. Дослідження в цій області допоможе виявити потенційні ризики та розробити ефективні регуляторні механізми для забезпечення стійкості фінансової системи. Таким чином, виходячи з вищесказаного проблематика нашого дослідження особливо актуалізується, в контексті того, що воно відповідає на поточні виклики і тенденції в фінансовому секторі, допомагає зрозуміти роль інноваційних технологій та фінансових моделей, а також сприяє вдосконаленню послуг та забезпеченню більш ефективного та доступного фінансового середовища для всіх учасників.

Аналіз останніх досліджень. Дослідження у сфері необанкінгу базуються на теоретичних працях вітчизняних та зарубіжних вчених, практичних розробках та нормативно-правовій базі державного регулювання у цій сфері, наприклад, роботи таких авторів як М. Губа, М. Житар, Е. Козляренко, А. Березан, С. Паперник, С. Теслюк, О. Тищенко.

Постановка завдання полягає в аналізі розвитку «необанків» у світі та дослідженні впливу впровадження необанків у банківську сферу України.

Виклад основного матеріалу. На сьогодні поняття «необанки» використовується для опису нових фінансових установ, які працюють за принципами традиційних банків, але не є офіційно зареєстрованими банками і не підлягають тим же правилам і регуляціям (Табл.1).

Таблиця 1. Основні підходи до розуміння необанкінгу

Підхід	Суть підходу
Технологічний	підхід зосереджений на ролі технологій у забезпеченні фінансових послуг. Необанки використовують інноваційні технології, такі як штучний інтелект, блокчейн, хмарні обчислення та інші, для надання швидких, зручних і доступних фінансових послуг
Клієнтоорієнтований	підхід фокусується на задоволенні потреб клієнтів і покращенні їх досвіду використання фінансових послуг. Необанки надають індивідуальні, персоналізовані послуги, зосереджуючись на клієнтському сервісі, простоті використання та інноваційних рішеннях
Модель партнерства	Цей підхід передбачає співпрацю необанків з існуючими банками та іншими фінансовими установами. Необанки можуть працювати в партнерстві з традиційними банками для надання додаткових послуг або використовувати їх інфраструктуру для забезпечення фінансових операцій.
Регуляторний підхід	Цей підхід ставить акцент на необхідності регулювання діяльності необанків для забезпечення фінансової стабільності та захисту прав споживачів.
Інноваційний підхід	Цей підхід покладає акцент на впровадження новаторських ідей та рішень у фінансову сферу. Необанки впроваджують нові технології, бізнес-моделі та фінансові інструменти, які можуть перетворити спосіб, яким люди взаємодіють зі своїми фінансами.
Глобальний підхід	Цей підхід розглядає необанки як глобальне явище, що впливає на фінансову систему світової економіки. Враховуючи зростання глобалізації і технологічних змін, необанки можуть перетворити спосіб, яким фінансові послуги надаються та сприяють розвитку нових глобальних фінансових екосистем

Джерело : сформовано на основі [3, с. 87].

Ці підходи відображають різні аспекти і погляди на концепцію необанкінгу. Залежно від контексту та специфіки кожного проекту, необанки можуть використовувати один або комбінацію цих підходів для досягнення своїх цілей і задоволення потреб клієнтів у сучасній фінансовій сфері.

Як зазначає М. О. Губа, «neobank – це модернізований і постійно оновлюваний банкінг із розвиненим сучасним функціоналом, формами зв'язку та передачі даних, включаючи такі базові елементи, як Інтернет (сайти, офіси) та мобільний банкінг (програми, повідомлення) [2, с. 71].

Необанки зазвичай є повністю онлайн-компаніями, створеними на нових технологічних платформах. Часто необанки пропонують вищі відсотки, а іноді проводять платіжну операцію за обслуговування карткового рахунку.

Історія необанків почалася в Великобританії, де в 1989 році на ринку фінансових послуг з'явився перший необанк FirstDirect. Цей банк почав працювати без відділень, обслуговуючи клієнтів цілодобово за допомогою кол-центру. Сьогодні FirstDirect є підрозділом банку HSBC. З метою скорочення витрат зважаючи на розвиток інтернету з'являються перші інтернет-банки в 1998 році у Великобританії, який завдяки кол-центру та інтернет-порталу надав можливість клієнтам керувати своїми рахунками, що дозволило в короткий термін залучити понад два мільйони рахунків клієнтів [7, с. 1240].

У 2000-х роках почали з'являтися перші необанки, які експериментували з ідеєю цифрових фінансових послуг (наприклад, заснований в 2009 році американський необанк Simple).

З появою смартфонів та розширенням мобільного доступу до Інтернету необанки зосередилися на розвитку мобільних банківських додатків. Це дозволило користувачам отримувати доступ до своїх фінансових послуг у будь-який час та з будь-якого місця. Протягом цього періоду з'явилися такі необанки, як Monzo, Revolut та N26 [4]. Найпопулярніший Revolut, який надає широкий спектр фінансових послуг, включаючи мультивалютні рахунки, перекази грошей, карти з безконтактною технологією та інвестиційні можливості. Друге місце займає N26, який пропонує мобільні банківські послуги, надає широкий спектр функцій, включаючи карти Mastercard, глобальні перекази грошей, можливості віртуальних рахунків та інвестиційні продукти. Ці необанки почали розширюватися на міжнародні ринки, надаючи свої послуги за межами своєї домашньої країни – в Європі та інших регіонах світу.

Зростання популярності необанків привело до посилення регулювання у багатьох країнах. Деякі необанки набули банківських ліцензій, що дозволило їм надавати повний спектр банківських послуг. Наприклад, Starling Bank та Monzo отримали банківські ліцензії в Великій Британії.

Крім згаданих на сьогоднішній день існує ще ряд провідних світових необанків, які використовують інноваційні технології та бізнес-моделі для надання фінансових послуг, наприклад, Chime, Monese, Atom Bank, WeBank, Bunq, Simple [10, с. 62].

Важливо відзначити, що світ необанків постійно змінюється, і нові гравці можуть з'являтися на ринку. Також варто враховувати, що деякі традиційні банки також розвивають свої цифрові платформи та пропонують аналогічні послуги необанків. Отже, поява необанків є результатом кількох факторів, які впливають на фінансову сферу і споживачів. Проаналізуємо позитивні та негативні сторони (табл.2)

Таблиця 2. Позитивні та негативні фактори необанків

Позитивні фактори		Негативні фактори	
Технологічний прогрес	розвиток технологій, зокрема смартфонів, швидкого Інтернету та безпекових технологій, створив можливості для розробки цифрових фінансових рішень. Необанки використовують ці технології, щоб надати зручні та інноваційні банківські послуги	Низький рівень довіри	оскільки необанки є новими гравцями на ринку фінансових послуг, у них може бути низький рівень довіри серед споживачів. Багато людей віддають перевагу використанню традиційних банків зі стабільною репутацією та довгою історією.
Зміна споживацьких звичок	користувачі стають більш цифрово орієнтованими і шукають зручніші та доступніші способи управління своїми фінансами. Необанки надають їм можливість вільно керувати своїми фінансами через мобільні додатки та онлайн-платформи	Обмежені фінансові послуги	необанки зазвичай пропонують обмежений спектр фінансових послуг порівняно з традиційними банками. Наприклад, вони можуть не надавати кредити або іпотечні позики, що може бути обмежуючим для деяких користувачів.
Регуляторні зміни	у деяких країнах регулятори стимулюють конкуренцію на ринку фінансових послуг шляхом сприяння розвитку необанків та відкриттям нових можливостей для інновацій у секторі. Це може включати спрощення процесу отримання ліцензій, встановлення спеціальних правил для фінтех-компаній та підтримку новаторських проектів.	Відсутність фізичного присутності	багато необанків працюють лише в онлайн-режимі і не мають фізичних відділень. Це може бути незручно для людей, які бажають особистого контакту з банківськими працівниками або використовують банкомати та іншу інфраструктуру традиційних банків.

Продовження таблиці 2.

Позитивні фактори		Негативні фактори	
Недоліки традиційних банківських послуг	деякі споживачі не задоволені традиційними банківськими послугами через високі комісії, обмежений доступ до фінансових рішень або неефективність обслуговування. Це спонукає їх шукати альтернативні варіанти, такі як необанки, які можуть надати більш зручні та доступні послуги.	Відсутність депозитного страхування	більшість необанків не входять до системи депозитного страхування, яка захищає вклади клієнтів у разі неплатоспроможності банку. Це може становити ризик для тих, хто вкладає значні суми грошей в небанк.
Швидкість та гнучкість	необанки відзначаються швидкістю виконання операцій і реагування на зміни. Вони використовують автоматизовані процеси та інноваційні технології, що дозволяє їм пропонувати миттєві рішення та персоналізований сервіс для своїх клієнтів.	Регуляторні ризики	регулювання фінансових послуг необанків є відносно новим інструментом для багатьох країн. Це може створювати невизначеність та ризики зміни регуляторного середовища.
Фокус на користувача	необанки ставлять користувачів в центр своїх послуг, забезпечуючи зручність, персоналізацію та спрощення процесу взаємодії з фінансовими продуктами. Вони розробляють інтуїтивно зрозумілі інтерфейси, пропонують індивідуальні рекомендації та аналізують поведінку користувачів для поліпшення досвіду використання		

Джерело : сформовано на основі [7].

Як зазначає Е. Козляченко – багато необанків вирішують не лише фінансові потреби, але й пропонують додаткові сервіси, що розширюють їх функціональні можливості. Наприклад, вони можуть надавати доступ до розумних фінансових інструментів, інтегруватися з платіжними системами, ринками криптовалют, фінтех-стартапами та іншими партнерами [4].

Особливу роль відіграв глобальний характер, оскільки багато необанків мають міжнародний охоплення та дозволяють своїм клієнтам проводити операції в різних країнах без обмежень. Це дозволяє користувачам легко керувати своїми фінансами, незалежно від місця проживання або подорожей. Загалом саме ці

фактори сприяють появі необанків та забезпечують їх популярність серед споживачів.

Станом на початок 2023 року у світі налічувалося близько 400 необанків, в порівнянні з 2020 роком 256 необанків.

За прогнозами аналітиків, найближчим часом більше 99% транзакцій будуть здійснюватися онлайн. Крім того, доступ до цифрових технологій також робить сучасних користувачів більш вимогливими та обізнаними, тому існує потреба у створенні технологічно просунутих та привабливих мобільних додатків.

Незважаючи на стрімкий ріст необанків у світі через світову фінансову кризу 2008 року, для України функціонування банківської системи та такий формат, як необанк є абсолютно новим, і лише з 2017 року він почав поступово зароджуватись. Першим українським небанком, який і наразі демонструє чудові показники діяльності, став Монобанк. Цей банк, отримавши ліцензію від АТ «Універсал Банк». Згодом через два роки у 2019 році в Україні почали функціонувати ще два необанки Спортбанк, за ліцензією ПАТ «Оксі Банк», та Тодобанк, за ліцензією АТ «Мегабанк» [8].

Розвиток необанків в Україні відбувається під впливом ряду особливостей та специфічних умов розвитку вітчизняної фінансової системи. На сьогодні Україна активно працює над створенням сприятливого середовища для розвитку необанків. Національний банк України (НБУ) впроваджує заходи, спрямовані на спрощення процедур отримання фінансових ліцензій та створення сприятливих умов для фінтех-компаній.

Зростаюча цифрова освіченість та швидке прийняття технологій серед населення створюють попит на інноваційні фінансові послуги. Користувачі шукають зручні, доступні та безпечні способи управління своїми фінансами, що стимулює зростання необанків. Окремим сприятливим аспектом є Розвиток фінтех-екосистеми, яка сприяє розвитку необанків. Існують фінтех-хаби, прискорювачі та інші інституції, які надають підтримку фінтех-стартапам, включаючи необанки, з ресурсами, капіталом та менторством [4].

Деякі необанки в Україні встановлюють партнерські відносини з традиційними банками. Це дозволяє їм отримати доступ до банківської

інфраструктури, такої як платіжні системи та мережа банкоматів, зберігаючи при цьому інноваційний характер своїх послуг.

Забезпечення високого рівня безпеки та захисту даних є критичним аспектом для необанків в Україні. З огляду на розширення цифрових послуг, необанки звертають особливу увагу на кібербезпеку, використовуючи сучасні технології шифрування та автентифікації.

Також Україна активно розвиває стартап-екосистему, що сприяє появі нових необанків. Існують прискорювачі, інкубатори та фінансові фонди, які надають підтримку фінтех-проектам, допомагаючи їм залучати інвестиції та розвиватися.

Інноваційним став мобільний доступ та платіжні інновації. Зростаюча популярність смартфонів та високий рівень доступу до Інтернету дозволяють небанкам в Україні пропонувати мобільні фінансові послуги. Вони впроваджують інноваційні платіжні рішення, такі як безконтактні платежі, мобільні гаманці та інші способи зручного та безпечного здійснення операцій.

Незважаючи на позитивні зміни в регуляторній сфері, деякі необанки в Україні можуть стикатися з регулятивними викликами та обмеженнями, які можуть ускладнити їхній розвиток. Переговори з регуляторами та гармонізація законодавства є важливими аспектами для подальшого розвитку сектору необанків в країні. Ці особливості визначають розвиток необанків в Україні та сприяють їхньому поширенню.

Наразі в Україні діють декілька цифрових банків: Monobank, Sportbank, Todobank, O. Bank, Neobank, Izibank, Банк Власний Рахунок, однак всі вони є цифровими додатками до звичайного банку. Нове, покоління банків у традиційному розумінні перестають бути тільки банками і виходять за рамки фінансової сфери [8].

Розглядаючи інноваційні фінансові послуги на ринку банківських послуг, можемо підсумувати можливості існуючих необанків України (табл. 1). Всі вони надають можливість здійснювати традиційні операції: перекази, переводи, кредит та депозит.

Таблиця 3. Порівняльна таблиця послуг віртуальних банків України

Назва банку	Відсоткова ставка на місяць	Відсоток на залишок	Пільговий період	Кредитний ліміт	Кешбек
Монобанк (Monobank)	3,1 %	3 % річних	55-62 днів	-	до 20 %
Спортбанк (Sportbank)	-	5,55-7 % річних	62-120 днів	до 100 000 грн	10-20 %
Тодобанк (Todobank)	-	5 % річних	до 62 днів	до 200 000 грн	0,5-1,5 %
О.банк (O.Bank)	3,1-3,5 %	4-5 % річних	55-62 дні; 120 днів	до 200 000 грн	до 30 %
Необанк (Neobank)	1,25 -5 %	9,25 % річних	72 днів	від 1000 до 100 000 грн	1% по всіх категоріях витрат без обмеження по сумі
Ізібанк (Izibank)	3,08 %	3 % річних	55-62 днів	до 200 000 грн	1% на всі покупки та 2% п'ятничний або щомісяця підвищений % на нові категорії
Банк Власний Рахунок	-	7 % річних	62 днів	до 100 000 грн	-

Джерело : сформовано на основі [8].

У 2020 р. в Україні запрацював четвертий необанк – О.банк, за ліцензією АТ «Ідея Банк». Це ще одна спроба повторного прориву Моно-банку. Однак, відкрившись на початку 2020 р. О.банк запропонував новітню послугу з пільговим періодом за картковими овердрафтами до 120 днів. Як результат, за I півріччя 2020 р. зміг залучити лише 14 тис. клієнтів [8].

У 2021 р. запрацювали ще три необанки: Необанк, за ліцензією ПАТ «АКБ «Конкорд», Ізібанк, за ліцензією АТ «ТАСКОМБАНК», та Банк Власний Рахунок. Банки зосереджені на фізичних осіб, за виключенням Необанку, який вперше почав обслуговувати юридичних осіб. Наразі з усіх банків лише Необанк та Монобанк пропонує співпрацю для фізичних осіб-підприємців.

Висновки з проведеного дослідження

Таким чином сучасний банківський сектор розвивається досить швидкими темпами. Neobank – це банк майбутнього, що активно закріплюється в нашому житті та ефективно конкурує з класичними банками. Проте до повного переходу

громадян з класичних до послуг необанків потрібно не тільки замінити відділення на онлайн-платформи, а ще й забезпечити високий рівень довіри з-боку населення, сприяти значному підвищенню фінансової грамотності населення, розробити та налагодити системи безперебійного технологічного оснащення, сприяти розвитку відповідної нормативно-правової бази, удосконалювати процедури та умови ліцензування діяльності необанків. Говорячи про перспективи відзначимо, що необанки будуть продовжувати розширювати свій спектр послуг, пропонуючи більше фінансових інструментів і опцій для клієнтів. Наприклад, вони можуть введенням додаткових продуктів, таких як міжнародні платежі, валютні обміни, криптовалюти та інші цифрові активи, задовольнити різні фінансові потреби. Проте, незважаючи на зростаючу популярність необанків, окрім власних переваг, вони мають певні недоліки, що в свою чергу посилюють можливість збільшення ризиків для всієї банківської системи. Ми з'ясували, що для України однією з основних причин широкого впровадження необанків, на даному етапі розвитку банківської системи, є недосконалість та невнормованість законодавчо-правової бази. Проте ця галузь стрімко розвивається і дуже популярна серед молодого покоління. Якщо необанки спершу зможуть конкурувати з великими банками, використовуючи свої сильні сторони та витрачаючи достатньо ресурсів на рекламу, вони можуть стати повноправними учасниками банківського ринку України.

Література

1. Губа М. О. Розвиток необанків в Україні та світі. Регіональна економіка та управління. 2019. №. 2. С. 71-74. URL: [http://siec.zp.ua/images/journal/2019/2-1\(24\)2019.pdf](http://siec.zp.ua/images/journal/2019/2-1(24)2019.pdf) (дата звернення : 06.05.2023)
2. Житар М. О, Зелінська В. С. Необанкінг: зарубіжний досвід та українська перспектива. Збірник наукових праць Університету державної фіскальної служби України. 2019. № 2. С. 81-95. URL: <https://www.nusta.edu.ua/home-2/fahovi-vidannya/zbirnyk-naukovyh-pracz-udfsu/#1538680559049-d0a9360a-a730> (дата звернення : 06.05.2023)

3. Козляченко Е, Березан А. Перспективи розвитку віртуальних банків (необанків) в Україні. Фінансові дослідження. 2019. №2 (7). URL: <https://fr.stu.cn.ua/tmppdf/219.pdf5> (дата звернення : 09.05.2023)
4. Паперник С. Фінтех та Україна: Банк у кишені. URL: <http://evris.law/uk/bank-u-kisheni/> (дата звернення : 09.05.2023)
5. Теслюк С, Матвійчук Н, Деркач О. Необанки: сутність та перспективи розвитку в Україні. Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки. 2021. № 3. С. 61-71. URL: <https://echas.vnu.edu.ua/index.php/echas/article/view/693> (дата звернення: 23.05.2023)
6. Тищенко О. І. Огляд сучасних тенденцій на ринку онлайн-банкінгу в Україні. Економіка і суспільство. 2017. Вип. 13. С. 1237-1243. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/13_ukr/206.pdf (дата звернення : 23.05.2023)
7. Mono Bank – офіційний сайт. URL: <https://www.monobank.ua/?lang=uk> (дата звернення : 26.05.2023)
8. Іршак О. С. Розвиток необанків в Україні. Економіка та суспільство. 2022. Вип. 36. С. 36-42. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1135> (дата звернення : 26.05.2023)

References

1. Guba, M.O. (2019), «Development of neobanks in Ukraine and the world», *Regional'na ekonomika ta upravlinnia*, vol. 2, pp. 71-74, available at: [http://siee.zp.ua/images/journal/2019/2-1\(24\)2019.pdf](http://siee.zp.ua/images/journal/2019/2-1(24)2019.pdf) (Accessed 06 May 2023)
2. Zhitar, M. O. and Zelinska, V. S. (2019), « Neobanking: foreign experience and Ukrainian perspective», *Zbirnyk naukovykh prats' Universytetu derzhavnoi fiskal'noi sluzhby Ukrainy*, vol. 2, pp. 81-95, available at: <https://www.nusta.edu.ua/home-2/fahovi-vidannya/zbirnyk-naukovykh-pracz-udfsu/#1538680559049-d0a9360a-a730> (Accessed 06 May 2023)

3. Kozlyachenko, E. and Berezan, A. (2019), « Prospects for the development of virtual banks (neobanks) in Ukraine», Finansovi doslidzhennia, vol. 2, available at: <https://fr.stu.cn.ua/tmppdf/219.pdf> 5 (Accessed 09 May 2023)

4. Papernik, S. (2023), «Fintech and Ukraine: A bank in your pocket», available at: <http://evris.law/uk/bank-u-kisheni/> (Accessed 09 May 2023)

5. Tesliuk, S. Matviychuk, N. and Derkach, O. (2021), « Neobanks: Essence and Prospects for Development in Ukraine», Ekonomichnyj chasopys Volyns'koho natsional'noho universytetu imeni Lesi Ukrainky, vol. 3, pp. 61-71, available at: <https://echas.vnu.edu.ua/index.php/echas/article/view/693> (Accessed 23 May 2023)

6. Tishchenko, O. I. (2017), «Overview of current trends in the online banking market in Ukraine», Ekonomika i suspil'stvo, vol. 13, pp. 1237-1243, available at: : https://economyandsociety.in.ua/journals/13_ukr/206.pdf (Accessed 23 May 2023)

7. Mono Bank - official website (2023), available at: <https://www.monobank.ua/?lang=uk> (Accessed 26 May 2023)

8. Irshak, O. S. (2022), «Development of neobanks in Ukraine», Ekonomika i suspil'stvo, vol. 36, pp. 36-42, available at: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1135> (Accessed 26 May 2023)

Стаття надійшла до редакції 01.06.2023 р.